

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2858/2564

พนักงานอัยการจังหวัดมหาสารคาม โจทก์ นาย ย.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 48, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 69, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 73, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 50, พ.ร.บ.ป่าไม้ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2562 มาตรา 4, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 4, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 6, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 7, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 47, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 74, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 74 จัตวา, ป.อ. มาตรา 32, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.วิ.อ. มาตรา 186, พ.ร.บ.ป่าไม้ มาตรา 69, พ.ร.บ.ป่าไม้ มาตรา 50

ย่อ / หลักกฎหมาย

ที่จำเลยฎีกาว่า โจทก์มีภาระพิสูจน์ว่าไม้พะยุงของกลางเป็นไม้ที่ขึ้นอยู่ในป่านั้น เห็นว่า

คำพิพากษา

คดีนี้โจทก์ฟ้องว่าจำเลยมีไม้พะยุงอันยังมิได้แปรรูปไว้ในความครอบครองโดยพิสูจน์ไม่ได้ว่าได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย และมีไม้พะยุงแปรรูปไว้ในความครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตและไม่ได้รับยกเว้นตามกฎหมาย ขอให้ลงโทษตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 48, 69 และ 73 ตามคำฟ้องโจทก์ดังกล่าว หากจำเลยจะต่อสู้ว่าการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด จำเลยจะต้องพิสูจน์ให้เห็นได้ว่าไม้ท่อนของกลางเป็นไม้ที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 69 วรรคหนึ่ง ส่วนไม้แปรรูปของกลางก็ต้องพิสูจน์ให้เห็นได้ว่าเป็นกรณีเข้าข้อยกเว้นตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 50 (4) เมื่อมาตรา 69 วรรคหนึ่งและมาตรา 50 (4) ได้บัญญัติในเรื่องภาระการพิสูจน์ไว้เป็นการเฉพาะเช่นนี้แล้ว แม้อต่อมาภายหลังศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วมี พ.ร.บ.ป่าไม้ (ฉบับที่ 8) พ.ศ.2562 มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา 7 แห่ง พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน "มาตรา 7 ไม้ชนิดใดที่ขึ้นในป่าจะให้ป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา สำหรับไม้ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม หรือไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีให้ถือว่าไม่เป็นไม้หวงห้าม" บทบัญญัติมาตรา 7 วรรคหนึ่งที่แก้ไขใหม่ดังกล่าวก็หาไม่ผลทำให้โจทก์มีภาระพิสูจน์ถึงที่มาของไม้ท่อนและไม้แปรรูปของกลางไม่ แต่ยังคงเป็นภาระของจำเลยที่ได้ประโยชน์จากกฎหมายดังกล่าวในการนำสืบข้อเท็จจริงอันจะทำให้ตนพ้นผิด โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 6, 7, 47, 48, 69, 73, 74, 74 จัตวา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 83, 91 ริบของกลางและจ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับตามกฎหมาย จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 48 วรรคหนึ่ง, 69 วรรคสอง (1), 73 วรรคสอง (1), ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานร่วมกันมีไว้ในครอบครองซึ่งไม้หวงห้ามอันยังมิได้แปรรูป จำคุก 1 ปี ฐานร่วมกันมีไม้หวงห้ามแปรรูปไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต จำคุก 1 ปี รวมจำคุก 2 ปี ริบไม้พะยุงอันยังมิได้แปรรูป 17 ท่อน และไม้พะยุงแปรรูป 1 แผ่น ของกลาง ไม่จ่ายเงินสินบนนำจับให้แก่ผู้นำจับ

(ที่ถูก ยกคำขอที่ขอให้จ่ายสินบนนำจับแก่ผู้นำจับ) จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 4 แผนกคดี สิ่งแวดล้อมพิพากษายืน จำเลยฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า คดีนี้ศาลชั้นต้นมี คำสั่งรับฎีกาเฉพาะปัญหาข้อกฎหมาย ข้อเท็จจริงจึงรับฟังเป็นที่ยึดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ภาค 4 ว่า ในวันเวลาเกิดเหตุตามฟ้อง เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ทหารและเจ้าพนักงาน ตำรวจเข้าตรวจค้นบ้านเลขที่ 56 บ้านที่เกิดเหตุ พบไม้พะยุง 17 ท่อน ปริมาตร 0.747

ลูกบาศก์เมตร และไม้พะยุงแปรรูป 1 แผ่น ปริมาตร 0.024 ลูกบาศก์เมตร รวมปริมาตรไม้ ของกลาง 0.771 ลูกบาศก์เมตร ต่อมาวันที่ 13 มิถุนายน 2561 เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมจำเลยได้ ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 4 ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 4 ได้ฟังข้อเท็จจริงในสำนวนจากการนำสืบของโจทก์ รวมทั้ง การนำสืบพยานของจำเลยแล้วพยานหลักฐานจำเลยไม่อาจรับฟังหักล้างพยานหลักฐานโจทก์ และฟังไม่ได้ว่าไม้พะยุงของกลางเป็นไม้ที่ขึ้นอยู่ในที่ดินมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตาม ประมวลกฎหมายที่ดิน อันจะทำให้ไม้พะยุงของกลางไม่เป็นไม้หวงห้าม ไม้พะยุงของกลางจึงเป็น ไม้หวงห้ามประเภท ก. และพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 4 ได้วินิจฉัยโดยมีข้อสำคัญเกี่ยวกับเหตุผลในการตัดสินทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ขอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 186 (5) และ (6) แล้ว คำพิพากษา ศาลอุทธรณ์ภาค 4 จึงขอบด้วยกฎหมาย ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ปัญหาประการต่อไปมีว่า ที่ จำเลยฎีกาว่า โจทก์มีภาระพิสูจน์ว่าไม้พะยุงของกลางเป็นไม้ที่ขึ้นอยู่ในป่านั้น เห็นว่า คดีนี้โจทก์ ฟ้องว่าจำเลยมีไม้พะยุงอันยังมิได้แปรรูปไว้ในความครอบครองโดยพิสูจน์ไม่ได้ว่าได้มา

โดยขอบด้วยกฎหมาย และมีไม้พะยุงแปรรูปไว้ในความครอบครองโดยมิได้รับอนุญาตและไม่ ได้รับยกเว้นตามกฎหมาย ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 48, 69 และ 73 ตามคำฟ้องโจทก์ดังกล่าว หากจำเลยจะต่อสู้ว่าการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด จำเลยจะ ต้องพิสูจน์ให้เห็นได้ว่าไม้ท่อนของกลางเป็นไม้ที่ได้มาโดยขอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัติ ป่าไม้ มาตรา 69 วรรคหนึ่ง ส่วนไม้แปรรูปของกลางก็ต้องพิสูจน์ให้เห็นได้ว่าเป็นกรณีเข้า ข้อยกเว้นตามพระราชบัญญัติป่าไม้ มาตรา 50 (4) เมื่อมาตรา 69 วรรคหนึ่งและมาตรา 50 (4) ได้บัญญัติในเรื่องภาระการพิสูจน์ไว้เป็นการเฉพาะเช่นนี้แล้ว แม้ต่อมาภายหลังศาลชั้นต้นมี คำพิพากษาแล้วมีพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 8) พ.ศ.2562 มาตรา 4 ให้ยกเลิก ความในวรรค หนึ่งของมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน "มาตรา 7 ไม้ชนิดใดที่ขึ้นในป่าจะให้เป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา สำหรับไม้ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็น ไม้หวงห้าม หรือไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิ ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้ถือว่าไม่เป็นไม้หวงห้าม" บทบัญญัติมาตรา 7 วรรคหนึ่งที่แก้ไขใหม่ดังกล่าวก็ห้ามผลทำให้โจทก์มีภาระพิสูจน์ถึงที่มาของ ไม้ท่อนและไม้แปรรูปของกลางไม่ แต่ยังคงเป็นภาระของจำเลยที่ได้ประโยชน์จากกฎหมาย ดังกล่าวในการนำสืบข้อเท็จจริงอันจะทำให้ตนพ้นผิด ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

องค์คณะ

รังสรรค์ โรจน์ชีวิน · พันธุ์เลิศ บุญเลี้ยง · พิชัย เพ็งผ่อง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://thaideka.online/deka/2858/2564>